

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันนอกเหนือจากปัจจัย 4 ซึ่งได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ยานพาหนะประเภทรถยนต์นับว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันมากอย่างหนึ่ง เนื่องจากยานพาหนะก่อให้เกิดความสะดวกสบาย และรวดเร็วในการเดินทาง และในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่นิยมความสะดวกสบาย เพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง รถยนต์นับว่าเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ผู้คนต้องการเพราะสามารถเดินทางไปตามที่ตัวเองต้องการ และเป็นสิ่งจำเป็นของคนในปัจจุบัน ทำให้จำนวนรถยนต์มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี จากจำนวนการใช้รถยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในแต่ละปี จากรายงานการจดทะเบียนรถยนต์ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2545-2550 แสดงให้เห็นว่าอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีในช่วงระยะเวลาดังกล่าวของยอดรวมรถยนต์ที่จดทะเบียนเท่ากับร้อยละ 12.43 โดยจำนวนนี้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน (ร.ย.2) มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีสูงถึง ร้อยละ 24.72 รองลงมาคือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 (ร.ย.1) มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีเท่ากับร้อยละ 12.96 และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (ร.ย.3) มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีเท่ากับร้อยละ 12.92 (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 จำนวนรถยนต์ที่จดทะเบียนในจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2545-2550 (หน่วย:คัน)

ประเภท	ปี						อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)
	2545	2546	2547	2548	2549	2550	
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน (รถเก๋ง)	4308	5751 (33.49)	6991 (21.56)	7551 (8.0)	7346 (-2.71)	7672 (4.44)	12.96
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน (รถตู้)	403	312 (22.58)	654 (109.6)	542 (17.13)	413 (-23.8)	405 (-1.94)	24.72
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รถกระบะ)	3880	4560 (17.53)	6236 (36.75)	6650 (6.64)	6297 (-5.31)	6864 (9.0)	12.92
รวม	8591	10623 (23.65)	13881 (30.67)	14743 (6.21)	14065 (-4.66)	14941 (6.29)	12.43

ที่มา: สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ (2551)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคืออัตราการเพิ่มขึ้นระหว่างปี (หน่วย:ร้อยละ)

เมื่อมนุษย์มีความต้องการที่จะแสวงหาความสะดวกสบายให้กับตนเองมากยิ่งขึ้น การบริโภครถยนต์ก็ย่อมเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากภาวะคล่องตัว นำไปสู่การจราจรที่แออัดรีบเร่ง และไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ทำให้เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่เดียวกันการเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม อุบัติเหตุทางรถยนต์ดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน รัฐบาลจึงมีความพยายามที่จะหาทางป้องกันการเกิดอุบัติเหตุหรือพยายามลดการเกิดอุบัติเหตุดังกล่าวอันเกิดจากการใช้รถยนต์ ไม่ว่าจะอาศัยเทคโนโลยีในการผลิตรถยนต์ การสร้างถนนที่ถูกต้องตามหลักวิศวกรรมจราจร และการควบคุมผู้ใช้งานยนต์ให้ปฏิบัติตามกฎจราจร รวมทั้งตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุเหล่านั้น แต่ก็ยังไม่สามารถป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุรวมถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด

ธุรกิจประกันภัย นับว่ามีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ทั้งในด้านการเป็นสถาบันรับเสี่ยงภัยที่ช่วยสร้างความมั่นคงพื้นฐานแก่บุคคล ครอบครัว และธุรกิจ ในด้านการเป็นสถาบันการเงินที่มีศักยภาพสูงในการระดมเงินออมจากครัวเรือนภายในประเทศ เพื่อนำไปจัดสรรลงทุนในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ (สำนักงานกรมการประกันภัย, 2551)

จำนวนการทำประกันภัยของบริษัทจีอี แคปปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)มีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี จากรายงานจำนวนกรมธรรม์ พ.ศ. 2548-2550 ของจีอี แคปปิตอล ออโต้ ลีส

จำกัด (มหาชน) แสดงให้เห็นว่าอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีในช่วงระยะเวลาดังกล่าวของยอดรวมของจำนวนกรรมกรรมเท่ากับร้อยละ 22.76 โดยจำนวนนี้ประกันภัยภาคสมัครใจมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีสูงถึง ร้อยละ 27.08 รองลงมาคือ ประกันภัยโดยข้อบังคับแห่งกฎหมาย(พรบ.) มีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีเท่ากับร้อยละ 20.29 (ดังตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 จำนวนกรรมกรรมของบริษัทประกันภัยแห่งหนึ่ง (หน่วย:คัน)

จำนวนกรรมกรรมประกันภัย	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี(ร้อยละ)
ประกันภัยโดยข้อบังคับแห่งกฎหมาย (พรบ.)	3744	4656 (24.35)	5412 (16.23)	20.29
ประกันภัยภาคสมัครใจ	2088	2676 (28.16)	3372 (26.00)	27.08
รวม	5832	7332 (25.72)	8784 (19.80)	22.76

ที่มา : บริษัทจีอี แคมป์ทอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคืออัตราการเพิ่มขึ้นระหว่างปี (หน่วย:ร้อยละ)

การประกันภัยเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและความเสียหายแก่ผู้ชำรยนต์ โดยประกันภัยนั้น จะแบ่งเป็นประกันภาคบังคับ และประกันภัยภาคสมัครใจ ซึ่งการ**ประกันภัยภาคบังคับ** ที่เรียกว่า พรบ. หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ซึ่งออกโดยรัฐบาล กำหนดให้เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย โดยการประกันภัยกับบริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาต ส่วนการ**ประกันภัยภาคสมัครใจ**นั้น เป็นประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยเป็นผู้พิจารณาเลือกทำประกันภัย กับบริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะคุ้มครองทรัพย์สิน(รถยนต์) การบาดเจ็บ การเสียชีวิต รวมทั้งการรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกตามกฎหมาย เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นนอกเหนือจากการประกันภัยภาคบังคับ ซึ่งได้แก่ การประกันภัยรถยนต์ประเภทหนึ่งที่ทำให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัย และคู่กรณีไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผิดหรือถูกทั้งในส่วนของทรัพย์สิน และความรับผิดชอบตามกฎหมาย และการ**ประกันภัยรถยนต์ประเภท 3** ที่ให้ความคุ้มครองเฉพาะทรัพย์สินของคู่กรณีเท่านั้น โดยที่ผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายผิด รวมถึงความรับผิดชอบตามกฎหมายที่ผู้ทำประกันภัยเป็นฝ่ายละเมิด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การประกันภัยรถยนต์ได้เข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจประกันภัยเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในสังคมต่อประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน ปัจจุบัน จังหวัดเชียงใหม่มีบริษัทประกันภัยที่ดำเนินธุรกิจด้านประกันวินาศภัย 49 แห่ง

เนื่องจากการประกันภัยภาคบังคับ (พรบ.) นั้นเป็นประกันภาคบังคับที่ที่รถทุกคนต้องทำ เพื่อนำพรบ.ไปต่อภาษีรถยนต์ ส่วนประกันภัยภาคสมัครใจนั้นกฎหมายไม่บังคับขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้บริโภค ในกรณีของประกันชั้น 1 นั้นมีวงเงินประกันความเสียหายให้แก่ผู้ทำประกัน ที่เรียกว่า ทุนประกัน ซึ่งทุนประกันนี้จะขึ้นอยู่กับ ยี่ห้อรถ อายุของรถ และขนาดเครื่องยนต์ เมื่อผู้ทำประกันภัยตกลงทำประกันภัยจะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยตามที่บริษัทประกันแจ้ง ซึ่งเบี้ยประกันภัยดังกล่าว จะคุ้มครองความเสียหายแก่ผู้ทำประกันภัยเป็นเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลานี้หากผู้ทำประกันภัยเกิดเหตุ สามารถนำรถไปเรียกร้องค่าเสียหายหรือซ่อมได้ที่ศูนย์บริการ หรืออยู่ของบริษัทประกัน แต่ถักรถเกิดเหตุจนไม่สามารถซ่อมได้ ทางบริษัทประกันจะจ่ายเงินคืนให้ตามจำนวนทุนประกันที่ผู้ทำประกันตกลงไว้กับบริษัทประกัน ทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยินดีที่จะชำระเงินเพื่อแลกกับความเสี่ยงที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่

ดังนั้น การตัดสินใจมีการทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจของผู้บริโภคจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจของบริษัท จีอี แคปิตอล ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงพฤติกรรมในการทำประกันภัย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปเป็นแนวทางและส่งเสริมการขยายงานด้านการทำประกันภัยให้กว้างขึ้น โดยข้อมูลที่ได้อาจเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ ในการปรับปรุงระบบการประกันภัยจากการศึกษาครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลด้านบุคคลของผู้ทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจ
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจ
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัย หรือตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการประกันภัยของบริษัทประกันต่าง ๆ ในการวางแผนการตลาด ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไป

ปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตลาดให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันได้

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ทำประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจประเภท 1 และประเภท 3 ตั้งแต่ 1 ครั้ง ขึ้นไป (ยกเว้นการทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจประเภท 2 เนื่องจากไม่เป็นที่นิยม) และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และทำประกันภัยภาคสมัครใจ กับบริษัท จีอี แคปปิตอล จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงใหม่ ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 2 เดือน คือ มีนาคม – เมษายน 2551

1.5 นิยามศัพท์

พฤติกรรมผู้บริโภคหรือพฤติกรรมผู้ทำประกันภัยรถยนต์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริโภคได้รับสิ่งกระตุ้นจากกิจกรรมทางการตลาดและปัจจัยภายในของผู้บริโภค โดยแสดงออกในรูปของการตอบสนองการบริโภคสินค้าที่กำหนด ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การทำการประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ

การประกันภัยรถยนต์ หมายถึง การประกันความเสียหายจากการใช้รถยนต์เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งได้แก่ ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตัวรถ ความเสียหายที่รถยนต์ได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่ชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินสินของบุคคลภายนอก ผู้ขับขี่ รวมทั้งบุคคลที่โดยสารอยู่ในรถยนต์นั้น

ผู้ทำประกันภัยรถยนต์ หมายถึง ผู้ที่เป็นเจ้าของรถยนต์หรือผู้ที่ครอบครองรถยนต์ซึ่งได้โอนความเสียหายให้แก่บริษัทประกันภัยเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบตามระยะเวลาที่กำหนด

การประกันภัยภาคบังคับ หมายถึง การประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 (พ.ร.บ.) กำหนดให้เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ทำประกันภัยเพื่อคุ้มครองผู้ประสบภัย ซึ่งได้แก่ ผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร ผู้ประสบจากรถยนต์ที่มีได้โดยสารหรือขับขี่รถ

การประกันภัยภาคสมัครใจ หมายถึง การประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยเป็นผู้พิจารณาเลือกทำประกันภัย กับบริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะคุ้มครองทรัพย์สิน(รถยนต์) การบาดเจ็บ การเสียชีวิต รวมทั้งการรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกตามกฎหมาย เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นนอกเหนือจากการประกันภัยภาคบังคับ

ค่าเบี้ยประกัน หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ทำประกันภัยรถยนต์ ภาคสมัครใจ ต้องจ่าย ต่อปี ในการทำประกันภัยรถยนต์

ทุนประกัน หมายถึง วงเงินคุ้มครองความเสียหายสูงสุดต่อรถยนต์ กรณีเกิดอุบัติเหตุ สูญหายหรือไฟไหม้

การประกันภัยรถยนต์ประเภท 1 หมายถึง การประกันภัยรถยนต์ ที่ให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันภัย และคู่กรณีไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผิดหรือถูกทั้งในส่วนของทรัพย์สิน และความรับผิดชอบตามกฎหมาย

การประกันภัยรถยนต์ประเภท 2 หมายถึง การประกันภัยรถยนต์ที่ให้ความคุ้มครองความเสียหายเฉพาะทรัพย์สินของคู่กรณีเท่านั้น และให้ความคุ้มครองความเสียหายเฉพาะตัวรถของผู้เอาประกันไม่ว่าเป็นฝ่ายถูกหรือผิด

การประกันภัยรถยนต์ประเภท 3 หมายถึง การประกันภัยรถยนต์ที่ให้ความคุ้มครองเฉพาะทรัพย์สินของคู่กรณีเท่านั้น โดยที่ผู้เอาประกันภัยเป็นฝ่ายผิด รวมถึงความรับผิดชอบตามกฎหมาย ที่ผู้ทำประกันภัยเป็นฝ่ายละเมิด